

Monumentnummer*: 526151

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **14 april 2003**
Kadaster deel/nr **82768/66**

Woonplaats* **Leens** Gemeente* **Het Hogeland** Provincie* **Groningen**

Locatiennaam **Leens** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Leens** Sectie* **A** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **1307**

Omschrijving**

Inleiding

Rentenierswoning uit het laatste kwart van de 19de eeuw. Blijkens kadastrale kaarten moet het woonhuis omstreeks 1895, mogelijk door ingrijpende verbouwing, zijn huidige eclectische uiterlijk hebben gekregen. De bouwgeschiedenis van het pand is niet geheel duidelijk. Uit koopakten kan echter worden herleid dat het betreffende perceel in 1875 werd gekocht door Jacob de Vries, van beroep landbouwer en wonende te Douwen en in 1895 door diens weduwe werd verkocht aan Enne Boer - zonder beroep. Het registergoed stond in de koopakte omschreven als 'ene behuizing met eigen erf en tuin gelegen aan de provinciale grindweg te Leens'. De ontwerper is tot op heden onbekend. De woning ligt iets verhoogd, op een ruim eigen terrein dat aan de voorzijde wordt begrensd door een waterloopje waarover, blijkens een foto uit de eerste helft van de 20ste eeuw, oorspronkelijk een bruggetje lag, afgezet met paaltjes verbonden door kettingen. De voortuin was ingericht met bloemperken en wandelpaden. In de tuin naast en achter het huis staan nog verschillende markante bomen, waaronder enkele zeer oude rassen. Hun aanwezigheid zou te maken kunnen hebben met het feit dat Enne Boer in 1900 een aanpalend terrein aankocht van Hilbrand Wiersema, tuinier, wonende te Leens.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

EXTERIEUR. Woonhuis op rechthoekige plattegrond met enige verspringingen; basement; gedeeltelijke onderkeldering; erker aan voorzijde; serre aan linkerkant. Het geheel is opgetrokken uit baksteen met blokbepleistering en wordt gedekt door een samengesteld deels met leien, deels met pannen gedekt dak tegen neorenaissance topgevel aan voorzijde; geprofileerde dakgoten. Erker en serre, oorspronkelijk met balustrade en vazen), zijn platgedekt. Gestukte raam- en deuromlijstingen met profiel en kuif. Hoofdentree in portiek; dubbele paneeldeuren met smeedijzeren sierrroosters; getoogd bovenlicht met gekleurd glas-in-lood; hardstenen stoep met sierbetegeling. Zij-entree met paneel deur; gietijzeren deurrooster met centrale decoratie. Getoogde H-ramen, oorspronkelijk met houten (buiten)zonwering en versierde lambrequins; in de rechterzijgevel blind raam, waarin vrouwenfiguur op basement. De serre (oorspronkelijk ten dele open, ten dele met gekleurd glas) is wat betreft detaillering weinig origineel. In de rijk uitgevoerde geveltop driedelig (serliaans) raam. INTERIEUR. In het interieur zijn onder meer van belang: de centrale (wit)marmerebetegelde gang met aan weerszijden vertrekken, toegankelijk via gehoute deuren met geprofileerde omlijsting; tocht deur met gekleurd glas-in-lood. Voorts in de erkerkamer (rechts) de rijk gedecoreerde schouwpartij met zwartroze marmere mantel en gesneden spiegel; het plafond met rozet en florale randdecoratie (combinatie papier-maché en schilderwerk) en de rijk bewerkte deuromlijsting - alles nog in de oorspronkelijke kleurstelling met tinten groen en blauw en vergulding. In de aangrenzende achterkamer een kartonnen plafond met eenvoudige geometrische versiering. Gave grenenhouten kap.

Waardering

Rentenierswoning uit het laatste kwart van de 19de eeuw is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de (oorspronkelijk zeer) rijke detaillering van het exterieur;
- wegens de aanwezige (ten dele zeer) waardevolle interieuronderdelen;
- als voorbeeld van een in rijke eclectische stijl uitgevoerde rentenierswoning;
- wegens de markante ligging aan het begin van de hoofdstraat (nu Wierde).

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis